

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțun

„BISERICA și ȘCOLA.”

Er banii de prenumerațiune la

TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Să cetim!

Tot ce se naște și ce există, tot ce răsare și tot ce tinde spre complectitudine și desvoltare, începând dela planta cu existența-i temporală și terminând cu ființa cea mai superioară eșită din mâna Creatorului, cu ființa omenească, se îndreaptă și tinde spre lumină.

Lumina este dătătoare de viață, lumina este viața însăși, a sufletului omenească.

În întunericul nepătruns totul e mort, e pustiu, nu există putință de desvoltare, și precum o plantă ținută la întuneric se istovește și pierde, sufletul omenească rătăcește și se pierde în întunecimea neștiinței, în împărăția păcatului.

Lumina sufletului este învățătura, ea ține veci deschis în calea noastră drumul adevărului, drumul binelui și al frumosului.

Cu toate acestea adeseori vedem oameni cari cred că și-au isprăvit, și-au împlinit datoria, dacă au câștigat o diplomă, care le dă dreptul de a ocupa o funcțiune, și îi vedem apoi că abandonează ori ce preocupățiune, ori ce gând de a mai studia, de a mai ceti. Ne fac acest fel de oameni dureroasă impresie a unui ogor întelenit, în care plugul progresului nu mai croiește brazde. Și când vorbim despre neglijarea vieții sufletești, despre indolența culpabilă a oamenilor cari nu citesc, în întâiul rînd avem în vedere pe o parte din acei oameni a căror soartă și viață ne stă mai mult la inimă, acei oameni, cărora le revine o deosebită importanță și cari au un însemnat rol în viața noastră bisericească și culturală națională.

Preoții și învățătorii nostri, conducătorii firești ai poporului nostru, ca conducători, ca luminători, cari au să conducă „turma cuvântătoare” spre progres, dascăli și părinți ai poporului, ei trebuie să fie bine armați cu armele minții, pentru a-și putea îndeplini frumoasa și greaua misiune ce li-a revenit. Iar armele minții mereu se perfecționează în

concurența vieții, și cel ce nu este în curent, cel ce nu cunoaște, nu urmărește noile cuceriri, va fi slab, va fi neputincios în fața situațiunii.

Pentru tine însuși este un regres, când nu urmărești pasul lumii, ceea-ce înse se reflectează și mai păgubitor asupra acelora cari în tine își ved reazemul, spriginul, ajutorul.

Eșiți de pe băncile școlai, preoți și învățători, scăpați de examene și de învățătura oficială, nu este permis ca ei să-și mărginească cultura aci, să-și oprească cultivarea sufletului lor. Ajunși în viața mare, în viața socială, într'o situațiune bine precisată, pentru care și școala i-a pregătit, și îndemnul inimei să-i mănă, dători sunt fără încetare de a studia, de a fi mereu în curent cu progresul lumii și cu cuceririle minții, dători sunt să-și îmbogățească capitalul intelectual, căruia școala i-a pus basă.

Mijlocul cel mai eficace, prin care străbat în cercuri largi științele și cunoștințele, este publicistica. Prin tipar se răspândesc ideile, prin citit le urmărim, le cunoaștem, le judecăm și ne dăm seamă de ele. Tiparul ni-le aduce, noi să primim, să ne folosim de el, să citim!

Numai prin cetire vom pute să ne ținem de șirul progresului, numai prin cetire ne vom scăpa capitalul nostru intelectual de întelenire și il vom desvolta, il vom îmbogați; iar roadele studiului, roadele cetirei, sunt nespuse de binefăcătoare. În viața noastră sufletească ne vom simți cu demnitatea înălțată, în viața practică vom ști să prețuim foloasele progreselor minții omenești, iar în viața socială ne vom ști afirma.

Să cetim! Să cetim însă românește în întâiul rînd, căci numai pe base naționale trebuie să ne întemeiem cultura, și în întâiul rînd cultura națională și progresul ei trebuie să ne preocupe.

Prin cetire la cultură, la progres, la tărie, la lumină...!

Discurs

asupra esemplului, ce păstorii trebuiesc să dea popoarelor lor

(După Massilon).

„Ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.“ (I Tim, IV. 12).

Atotputernicia sfântă, frații mei, care s'a descoperit de sus credincioșilor, nu este o putere de stăpânire, ci o putere de charitate.

Noi nu suntem puși asupra poporului ca niște stăpâni ai puterii pământești, care nu caută alta, decât să facă a se simți autoritatea lor, dar ca niște conducători charitabili, pe cari biserica a pus în capul seu, spre a-i arăta glasul mântuirii. „Nici ca cum a-ți stăpâni peste cliruri, ci pilde făcându-vă turmei.“ (I. Petru V. 3).

Aceasta este principal calea în carea umblând înșine cei dintâiu, și animând pe credincioși prin esemplul nostru, să justificăm titlul august de capi, și conducători ai poporului. — Isus Christos nu s'a pogorit din gloria sa, spre a veni să o regăsească între oameni; el n'a venit decât spre a deveni esemplul nostru, și ce fel de esemiu, frații mei! esemplu de liniște, de charitate, de umilință, de suferință: „Că pildă am dat vouă.“ (Ioan XIII. 15). El nu ni-a lăsat în locul seu decât a continua să fim înșine model credincioșilor: „Că precum eu am făcut vouă, și voi să faceți.“ (Ioan XIII. 15.)

Esemplul deci, este cea dintâiu datorie a pozițiunii noastre, fără aceasta toate întreprinderile noastre devin nefolositoare, sau sunt o ocaziune de cădere și scandal poporului ce Domnul ne-a încredințat. Zic mai întâiu, că toate întreprinderile unui păstor și ale unui preot, puțin stăruiind devin nefolositoare. Aceasta nu că nu se cunoaște, frații mei, că puterea sacramentelor nu depinde numai de virtutea ministrilor. Dar zic, că pietatea, instrucțiunile, rugăciunile unui păstor credincios prepară poporul să primească aceste daruri ale bisericei, cu acele dispozițiuni, de cari, fructul acestor daruri este legat; pe când un păstor, care nu edifică, nimicește în adevăr chiar tesaurile și grațiile divine, căci de cad pe un pământ necultivat, în niște inimi în care exemplele lor au fost rău preparate, paralizează toată influința grației divine; seamănă și nu culege nimic, udă și nu vede nici o îmbunătățire, și câmpul sfânt ce-i este încredințat, este totdeauna atins de rea prevestire și neproducțiune. Păcătoșii se ridică dela picioarele tribunei sale, asemenea puțin simțind de greșelele lor. Ei se apropie de masa cea sfântă cu același respect, cu aceeași slăbiciune, cu asemenea puțin fruct, cât adică l'au văzut pe păstor, apropiindu-se în toate zilele de dânsii. Cuvântul evangheliei în gura sa, dacă face atât ca să-l anunțe, nu este mai mult decât un metal sunător, și in-

strucțiunile sale nu vor întimpina decât auzitori determinați cu totul a nu le întrebuița. Dacă merge să mângăie pe săraci și suferinzi, el nu le șterge lacrimile, pe care singură religiunea le îndulcește, și unde numai pietatea consolatorului poate nimici cursul lor.

În fine întregul seu minister este un gol oribil, biserica sa un câmp sêc și steril, care nu produce decât spini, el însuș o sare stricată, incapabil a-se apăra de corupțiune, în toate mersurile sale, la care era destinat. Ce nefericire pentru un popor, căruia Dumnezeu, în urma sa, i-a dat un astfel de păstor! Ce nefericire și mai mare, când acest popor simte câte-odată alte calamități trecătoare, cu care Dzeu îl încearcă, precum: grindină, secetă, schimbări dese de timp, și el nu simte nici decum biciuirea cea mai tare și cea mai teribilă, cu care Dzeu poate mișca un popor ce e lăsat a se conduce de un rău preot! Și ceea-ce este și mai trist, frații mei, că un păstor de acest caracter nu iubește nici studiul, nici rugăciunea, nici retragerea, și trebuie să se arate fără abținere în public, și cu cât mai mult se presintă poporului seu, cu atât se face nefolositor; mai mult se arată și mai mult se manifestă ca destructorul fructului misiunii sale. Căci, frații mei, ce poate deveni pentru poporul seu, prin conversațiunile și prezența sa? Ce dobândesc ei văzându-l? Nu dobândesc nimic care se rapoartă la Dumnezeu, nimic care să susție credința lor, nimic care să le reamintească trebuința religiunii, nimic care să-i atragă dela greșeli și prejudiții ale pasiunilor răspândite în lume, care apasă cea mai mare parte din creștini. În fine prezența unui păstor, care ține locul lui Iisus Christos, nu e numai pentru ei, o privire a religiunii, ci un spectacol obicinuit al secolului. Și iată, frații mei, binele cel mai mare, ce face într'o parochie esemplul și singură prezența unui sfânt păstoriu. Ca el să se vadă numai, viața sa, obiceiurile sale devin o învățătură continuă pentru poporul seu. Nu trece măcar o zi, în care acest esemplu respectabil al vieții să nu împedecă pe oare-care păcătoș, dela punctul deciderii sale spre crimă, să nu inspire altuia plăcerea de a-se converti, să nu încurageze pietatea dreptilor, să nu facă, în fine, să se respecte virtutea de cătră aceia, cari trăiesc în viață.

Câte bunătăți, frații mei, nu putem face, când suntem credincioși chemării noastre, și ce socoteală teribilă ne va cere păstoriuul suveran, pentru-că moravurile noastre puțin precești, sunt puse ca o piedecă fructelor nemărginite, ce el așteaptă dela preotul nostru? Ne gândim adesea la acest adevăr așa de teribil și așa de umilitor pentru noi: Dacă un cucernic preot ar fi fost pus în capul turmei ce conduce, și în mijlocul căreia oficiul seu n'a făcut nici o schimbare în mai bine, nici o reînnoire de pietate, câte suflete n'ar fi pierdute și depărtate dela fața lui Iisus Christos? Crimele n'ar fi prevenite? Conștiin-

țele amăgite și liniștite în greșelile lor n'ar fi văzute? Câte suflete, în momentul de a cădea, n'ar fi apărute? Ce glorioasă spoliare a unui prinț al secolului n'ar fi prezentată la esirea din viață, înaintea tronului melului? Acest preot va apărea cu o sfântă încredere, însoțit de toate aceste suflete, căror datora mântuirea lor, înapoiindu-le lui Isus Christos, cărui aparțin prin atâtea titluri! Aceasta este astfel, că un sfânt păstoriu din locul nostru, după exemplul suveranului păstor, va fi ridicat la ceriu, apărând înaintea lui Dumnezeu, impresurat de prețioasele despoieri ce a făcut tuturor puternicilor întunecului, ducând cu sine în triumf spiitele ce a scăpat de robia păcatului: „Desbrăcând începătoriile și domniile, suindu-se la înălțime, robii-a robime”. (Colos. II. 15 Efes. IV. 8).

Dar, vai! Cum se va prezenta acolo un păstor nefolositor, ale cărui exemple, departe de a edifica poporul seu, adaugând, ca să zic mai bine, neorânduile? Cum se va prezenta înaintea judecătorului seu, singur, umil, confusiat? Și dacă va fi urmat de sufletele, ce 'i-au fost încredințate, acestea vor fi acelea ce le-a neglijat, întărite în greșeli prin exemplele sale, suflete care vor cere dreptate contra lui înaintea tribunalului vecinic.

Astfel, frații mei, după, cum vedeți, mare nenorocire este un păstor, ale cărui exemple nu edică pe poporul seu; este o mare nefericire, că, combătând prin moravurile sale, după, cum zice sfântul Grigorie, adevărurile ce vestește, predica evangheliei, principalul mijloc pentru mântuirea dreptilor și convertirea păcătoșilor, devine nefolositoare în gura sa pentru toți cari îl ascultă. E o mare nefericire, că toate celelalte adause ale religiunii, al căror distribuitor este el, se perd prin mâinile sale, tot aceea ce ar fi putut da folositor și salutar unui popor sărac.

Dar acestea nu sunt decât începutul relelor și calamităților acestui popor nenorocit: „Inceputuri ale durerilor, acestea.” (Marcu XIII. 8.) Nu numai exemplele acestui păstor puțin edificant redă poporului seu toate întreprinderile sale nefolositoare, dar ele devin încă o cursă, cum zice profetul, o ocaziune perpetuă și inevitabilă pierdere și disordine la aceea nefericită turmă. Nu numai că este un lucrător nefolositor în câmpul lui Isus Christos, dar el nu face decât a-l distruge, îl pustiază, îl face locuința demonilor; aceasta nu este de nici un ajutor turmei sale. Căci, frații mei, ce impresiune trebuie să facă asupra unui popor simplu și neînvețat viața înjosită a unui păstor, care e spus totdeauna la ochii lor? Oh! Unde voiți ca acest biet popor, din fundul câmpiilor să descoperă urmele unei religiuni și datoriiile ce ea impune, dacă singur omul prin starea sa îngreuează interesele virtuții, ce este obligat a le inspira, a le vesti și a le protege, devine prin moravurile sale un obiect de reducere, și un model de viciu?

Ignoranța și corupțiunea justifică indelul poporului propriile sale neorânduile, și un păstor credincios vede în toate zilele grijile sale, instrucțiunile sale, exemplele sale opunându-se mult timp contra puterii acestor nefericite prejudecări. Ce remediu va fi când un păstor necredincios le justifică prin conduita sa? Poporul așteaptă dela dânsul exemple de curăție, de charitate, de modestie, de liniște, ei îl privesc ca pre un censor pios și sever, incapabil a suferi în mijlocul lor disordinea publică ce se opune acestor virtuți; se ascund de dânsul puindu-se în aceea pozițiune, spre a nu înceta zelul seu, și a-se espune dreptei sale indignațiuni.

Ce urmări de religiositate și pietate pot rămâne apoi în mijlocul acestui popor? Toți se încred că pot urma fără pericol unui conducător, care știe mai mult decât dânsii și care trebuie să fie mai instruit în aceea ce religiunea oprește sau ordonă, toate muștrările conștiinței se liniștesc și se supun acestei încrederi. Acest rău păstor devine o apologie vie și continuă a viciului; și dacă corupțiunea oameșilor este astfel, că un preot credincios, care o combate fără întrerupere în mijlocul poporului seu, nu-i poate împedeca cursul, câte crime și depravațiuni nu va răspândi în toată parochia exemplul ce dă un rău preot?

Vai! Fraților, dacă poporul se scandalizează adesea de acțiunile noastre cele mai inocente; dacă tot aceea ce nu este virtuos în noi li se pare crimă; dacă le părem culpabili pentrucă nu suntem sfinți în ochii lor; dacă poporul merge să caute până în conduita cea mai sfântă și cea mai neimputabilă a preoților motive criminale, de avariție, de orgoliu și ură, spre a-'și justifica propriile lor crime, — de ce scandal nu vor fi atinși prin adunările publice, prin necumpătare, beutură, prin avariția lacomă a a unui rău păstor?

(Va urma.)

Puterea și stăpânirea ce e dată Bisericii, asemenea și întocmai este întru toți Apostolii*).

Batăr că alegând Mântuitorul pe cei doispezece Apostoli, a vrut și a hotărit, ca cel mai mare și mai întâi între dânsii să fie Petru, precum de aceea vom dovedi, totuși puterea, stăpânirea și împărățirea asemenea și întocmai precum lui Petru, așa și celorlalți Apostoli, fiește-căruia o au dăruit. Luminat aceasta o arată și Sf. Scriptură și trădania sf. Părinți. Au numai cătră singur Petru și nu cătră toți Apostolii, fără nici o oșebire sau deschilinire s'au zis aceste: „Drept aceea mergând învățați toate limbile, botezând pe ei în numele Tatălui și a Fiului și a sf. Duh, învățând pe ei să ție toate câte am poruncit voaue; și iată eu cu voi sunt în toate zilele până

*) Petru Maior: Procanon.

la sfirșania veacului. Amin (Math. c. 28 s. 18). „Cătră toți fără osebite s'a zis : „Iară eu trimit făgăduința Tatălui meu, peste voi, iar voi ședeți în cetatea Ierusalimului până când vă veți îmbrăca cu putere de sus.“ (Luca, c. 24 s. 49). Așisderea : „Pace vouă, cum m'a trimis pe mine Părintele și eu vă trimit pe voi și aceasta zicend a suflat și zise lor : „Luați Duh Sfânt, cărora veți lăsa păcatele, lăsa-să-vor lor, ori cărora le veți opri, oprite sunt.“ (cap. 20, s. 21).

Ce faci dară tu, o omule, osebite intru darurile dumnezești, în carele n'a vrut a face Christos ? Ia-ți ce e al tōu și te du. Au când are price în biserică, precum a fost cea despre obrăznire și despre celelalte legi ale lui Moisi singur Petru sta la judecată și nu și ceialalți întocmai cu Petru ? Cum să da judecata afară ? cu numele lui Petru, părutu-s'au mie ? Ba ce, cu numele tuturor. „Părutu-s'a Duhului Sfânt și nouă (Fapt. apost. c. 15, s. 28).“ Nici alui Petru numai, ci a tuturor Apostolilor porunci întocmai trebuia să se păzească : „Și dacă mergea prin cetăți, le da învățatură lor să păzească poruncile cele rinduite de Apostoli și de bătrânii cei din Ierusalim“. (Fapt. Apost. c. 16. s. 4.) Și cătră Soloneni c. 3. s. 4. : „Nădejduim intru Domnul, că cele ce poruncim vouă și le faceți și le veți face.“ Au singur Petru canonia și pedepsia ? Au nu și ceialalți fără osebite ? Precum sf. Pavel pe curvarul cel vestit, cătră Corinteni, c. 5. s. 5. S. Chirlian delă Cartagen în cartea sa despre Impreunarea Bisericii, zice : „Tuturor Apostolilor după învierea sa întocmai putere le dă. Aceasta era, vezi bine, și ceialalți Apostoli ce au fost cu Petru, împodobiti cu aceeaș împărțășire și a cinstei și a puterii“. Iar sf. Ambrosie, Episcopul Mediolanului în Italia și ucenicul marelui Vasilie în cartea a II. despre Duhul Sfânt, zice : „Un dar strălucea intru acestia, pe cari un Duh i-a fost ales.“ Nici Pavel mai jos de cât Petru, măcar că-i temelă Bisericii, și acest înțelept archicladitor, știind întemeia urmele crezătoarelor po-poare. Nici Pavel ziseiu, nevrednic de soborul Apostolilor, cu cel dintâi întocmai și nimēru al doilea. Pentru-că cinenu să știe neasemenea, să face întocmai“, S. Chiril delă Alexandria în cartea 12 a tâlcuirii Evangheliului delă Ioan încă foarte frumos și reșchirat despre acestea cuvintează într'atâta, cât mărturia lui singură îndestulată ar fi ca să astupe gurile improtivnicilor : „Răspunde-mi, zice, că puterea Duhului la toți au trecut și sfirșitul dătătorului au plinit. Iar au dat Christos nu unora deosebi, ci tuturor ucenicilor. Drept-aceea o iau, batăr că unii nu erau de față, cu a dătătorului dărnice, nefiind singur la cei de față contenită, ci în toată ceata sfinților Apostoli trecend.“

Să risipesc cele ce împotriva acestei învățături aruncă Italianii.

Italianii vrënd și prea asupra poftind să înalțe pe Papa deasupra Bisericii și a Soborului și să supue subt picioarele lui pe toți Episcopii, Mitropoliții și Patriarhii într'atâta, cât fără de Papa nimic să nu plătească, nici Archiereii, nici Soborul a toată lumea ; ci deși n'au ceva putere, toată delă Papa să se înțeleagă împrumutată, căpătată și cerșită ; el să o lărgească aceea putere, cât va vrea și să o strîmteze cât i se va părea, și să o ridice sau despre o parte sau de tot, când va socoti. El singur să fie în Biserică adevărat stăpân, și poruncitor, precum preoților așa și mirenilor, el singur, iar nu soborul să se creadă a dogmelor nesmântnic tâlcuitor și hotărîtor. Ba el nu numai în Biserică, ci și în cetate monarch ca și craii și împărații să-i fie lui supuși ; el pe care va vrea să-l pue jos din tronul cel împărătesc, carea au și făcut'o și pe care va vrea să'l înalțe la același, precum a înălțat pe Pipin al Frâncilor și cui i se va părea țerile să i le împărțească. Aceste ziseiu, vrënd Italianii, că ceialalți Latini, precum suut mai ales Frâncii și Nemții și aceste și celelalte înoiri acum le defaimă și le lapedă din toate laturile, unghiurile și crepăturile pământului (și) se nevoesc a cerca dovediri. Dar cea mai mare proptea au aflat intru aceasta, că Papa este următor scaunului Sfântului Petru. De unde după firea urmării zic, că ori-ce putere a avut Sf. Petru, toată întreagă trebuie să se dea Papei, și intru toate precum a fost sf. Petru așa și Papa desevêșit este ! Drept aceea fără măsură înalță pe Sf. Petru și prea cu asupră măresc puterea lui și osebita de ceialalți Apostoli, nu pentru ca să laude pe sf. Petru, ci ca apoi să aibă de unde trage cu viclenie înălțarea, vâlfa, tiful și monarchia Papei cea de liniște și de dragoste stricătoare. Pun dară înainte :

a) „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea.“ (Math. c. 16, s. 18.) Dintru aceste cuvinte a sf. Evanghelii culeg Italianii cumcă precum peatra este fundamentul și temelul casei, așa și sf. Petru singur este fundament și temelie nemișcat și neclătit al credinții și al Bisericii într'atâta, cât a lui să fie dirăgătoră și puterea, și pe Apostoli în credință, în cucernicie și diregătorie să-i fie, să-i povățuească, să-i întărească, și ori în ce ar greși, să-i îndrepte. Toată credința delă dēnsul așa să atârne, cât fără dēnsul nimica să nu plătească toată Biserica lui Christos, nici nesmântnire să nu fie.

Fiind-că toată îndoiala și încălcitura intru aceasta price, este pricinuită de înțelesul cuvântului acestuia (Peatra), mai înainte de a răspunde la cele ce aruncă Italianii, să cuvine să vedem ce însemnează intru acest loc acel cuvânt, **P e a t r ă**. Multe înțelesuri acestui cuvânt au scornit unii și alții, dar de

Vom lua sama la cele ce Sfinții Părinți tâlcuesc de obște despre dânsul, aflăm, că prin Peatră nu se înțelege altă, fără numai mărturisirea credinții, ce o au făcut Sf. Petru despre Domnul Christos, zicând : „Tu ești Christos, Fiul lui Dumnezeu celui viu“. Pentru aceea au adaus „și eu zic ție, tu ești Petru și pe aceasta Peatră voi zidi biserica“, adecă prin credința mărturisirii (Ioan Gură de Aur în Omilia 54 a tâlcului Evangheliei dela Mateiu). Celalalte mărturii din sf. Părinți, de vei vrea le poți vedea la Ballerin, carele totuși rău se folosește cu dânsule. După-ce am hotărit înțelesul cuvântului Peatră, fără greutate cunoaștem, că nimic nu se poate culege din locul acela al sfintei Evanghelii pentru monarchia sau osebirea puterii sfântului Petru dela ceea ce este a celorlalți Apostoli. Căci de au făgăduit Domnul Christos lui, Petru, că pe mărturisirea lui va zidi Biserica, aceea vrednicie s'a dat și celorlalți Apostoli, zicând : „Drept aceea mergând învățați toate limbile ;“ dar a poruncit Christos tuturor Apostolilor să învețe și să propovăduască credința, au poruncit dară să mărturisească cum-că Christos este Fiul lui Dumnezeu celui viu, crezând drept-aceea limbile mărturisirii Apostolilor să zidia Biserica pe aceea mărturisire. Nu este dar numai sf. Petru Peatră, ci și ceialalți Apostoli, precum se mărturisește în Epistola către Efeseni, cap. II : „Zidiți fiind pe temelia Apostolilor și a prorocilor, fiind în capul Unghiului singur Isus Christos, întru carele toată zidirea împreună alcătuindu-se crește, spre Biserică sfântă întru Domnul, întru care și voi împreună vă zidiți spre lăcaș lui Dumnezeu cu Duhul“ ; și la Apocalipsă c. 20. s. 14. : „ . . . și zidul cetății având temelii 12 și într'insele numele celor 12 Apostoli ai Mielului“. Sfântul Ioan Gură de Aur încă cheamă pe Ioan Evangelistul stâlp tuturor Bisericilor : „Acela fiul tunetului, iubitul lui Christos, stâlpul tuturor Bisericilor ce sunt în lume care cheile ceriului le are. Omilia 1, în tâlcul lui Ioan Evangelistul.“ Așa dar' când Christos a numit pe sfântul Petru Peatră, nu i-a făgăduit nici o putere mare, decât cum au dat apoi celorlalți Apostoli. Nici nu este întru mărturisirea credinții nici o deschilinire sau osebire între sf. Petru și între ceialalți Apostoli, fără numai cât sfântul Petru întâia dată au început a propovădui după pogorirea Duhului Sfânt, la Fapt. Apost. c. II., și poate că doară aceasta zidire a înțeles Domnul Christos când a zis : „Și pe Peatra aceasta voi zidi Biserica, că atunci prin propovădania lui Petru au început a se zidi Biserica, întorcându-se la credința trei mii de suflete. „Peatră se zice pentru-că întâiu neamurilor au pus temelile credinții ;“ sf. Augustin în cuvântul despre catedra lui Petru. Carele înțeles de'l vei primi, bine vezi că nici o putere asupra Apostolilor, nici monarchie n'a căpătat sf. Petru, când a fost numit Peatră. Că a vorbi întâiu decât alții nu este a avea mai mare putere decât alții, nici a avea pe alții supuși sieși. Totuși n'a fost puțină dar, nici micșorată

cinste când s'a invrednicit Petru întâi a mărturisi pe Christos.

„Și voi da ție cheile împărăției Cериurilor și ori-ce vei lega pe pământ, fi-va legat și în ceriuri, și ori-ce vei deslega pe pământ fi-va deslegat și în ceriuri.“

Adevărat, nu tăgăduim, i-s'au făgăduit sfântului Petru cheile împărăției cериurilor și putere de-a deslega de păcate, și a lega sau a pedepsi. Dar ian să vedem, oarecând au fost ș'au dat, numai lui Petru singur, au și celorlalți Apostoli asemenea și întocmai aceea mare și minunată putere s'a dăruit ? Ba tuturor întocmai, că nu lui Petru singur, ci tuturor grăește Christos : „Luați Duh Sfânt, cărora veți lăsa păcatele, lăsa-se-vor lor, ori cărora le veți opri, oprite sunt.“ Și oare cătră cine se ziceau cuvintele acestea : „Adevăr grăesc vouă, ori câte veți lega pe pământ, fi-vor legate în ceriu, și ori câte veți deslega pe pământ, fi-vor deslegate în ceriu. (Mat. c. 18. s. 18).“ Au cătră singur Petru s'a zis ? Ba, ci vouă, adecă la toată ceata Apostolească. Ba și cele ce s'au zis cătră Petru despre chei, cătră toți în persoana lui zice sf. Augustin, că s'au zis : „Biserica dar carea se întemează în Christos cheile împărăției cериurilor dela el au luat în Petru, adecă puterea de a lega și a deslega păcatele.“ „Pentru-că acestei Biserici cheile împărăției cериurilor s'au dat când s'au dat lui Petru, și când se zice lui, cătră toți se zice : paște oile.“ „Că cheile aceste nu un om, ci unitatea Bisericii le-a luat . . . căci ca să cunoașteți că Biserica a luat cheile împărăției cериurilor a zis într'alt loc, că Domnul zice tuturor Apostolilor săi : Luați Duh Sfânt, și îndată, de veți lăsa păcatele, lăsa-se-vor lor, de le veți ține, ține-se-vor. Aceste de chei să ții.“

(Va urma).

Chemarea învățătorului.

Se poate zice, că împlinirea unei chemări sociale și culturale, nu recere atâta devotament și lăpădare de sine ca împlinirea chemării de învățător, dar nici nu este carieră atât de frumoasă ca cea învățătoarească. Mântuitorul nostru însuși a fost învățătorul lumii, trimis de Tatăl cel ceresc ; în acest avânt al nostru însă să nu uităm, că învățător adevărat este numai acela, care, ca și Mântuitorul nostru Isus Christos, — *cu zel și cu abnegațiune* lucrează pentru turma încredințată lui.

Vor fi învățători, cari vor zice, că la ce să se sacrifice dânsii atâta pentru — 300 fl. (?) E drept, că salariile învățătorilor nostri sunt mici față de multele lipse și neajunsuri ce au, și poate că remunerația lor îndoită ori întreită abia ar ajunge de a răsplăti pe deplin ostenele ce trebuie să aducă un învățător întru împlinirea cu demnitate a datorințelor sale. Dar tocmai pentru aceea e de dorit, să avem învățători, cari să nu-și cerce resplata și remunera-

țiunea ostenelelor sale numai în câți-va florini ori măsuri de bucate, ci mai ales să 'și-o știe afla în conștiința datorinței împlinite și în privirea unei generații tinere, crescute sub mâna și sub îngrijirea sa, a unei generațiuni, la care după trecerea anilor va pute arăta cu fală roadele ostenelelor sale spre cea mai mare bucurie și mândrie a sa proprie.

Foarte rătăcit este apoi și prejudeciul, care mai e încă până acum înrădăcinat în poporul nostru, că: „cum a trăit moșu fără școală, pot trăi și eu.“ Pe acest „temei“ el mai bucuros își vede băiatul văcar ori purcar, decât să-l trimită la școală, considerând învățământul obligator de o povară pusă de domni asupra lui.

De aci urmează, că aproape consecvent se poate observa un fel de receală și nepăsare, ba chiar ură la o parte a poporului nostru față de școală. Dând astfel de receală și ură în stațiunea sa, învățătorul e dator a intimpina pe toți cu interesare și cu iubire și a căuta în tot chipul bun a-le domoli acestea, stărnind în popor iubire și alipire către școală.

Ce-i drept, în această stare de lucruri starea învățătorului poate deveni critică de tot. Poporul mai domolit în internul său și mai plecat în câțva spre școală, el vrea să aibă pe învățătorul în mijlocul său la toate ocaziunile, și, purtat dela păhar la păhar, de cinstea și omenia lui badea George ori Petrea, — prin asta mai întâiu suferă vaza și bunul nume al învățătorului, iar la urmă însăși starea lui materială.

Respectul și vaza sa, învățătorul trebuie să 'și-le susțină în mijlocul poporului; însă nu cu îngâmfare, nici cu uitarea de sine, ci cu adevărată iubire și cu alipire de el, dar' și cu toată demnitatea rolului său de învățător. Aceasta ar fi una dintre cele mai de frunte datorințe ale învățătorului cunoscător de chemarea sa, căci pierzându-și respectul în fața poporului, el și-a pierdut totul. *Să nu se uite că dânsul are să trăească bine cu toți, dar numai spriginit pe stima cea mai respectuoasă!*

A doua dintre datorințele de frunte a-le învățătorului este *respectul, stima și iubirea*, cu care are dânsul să se poarte față de superiorii sei, căci altfel cum va aștepta dânsul respect, stimă și iubire dela inferiorii săi?

Învățătorul are să asude și să ostenească în cariera sa ca și grădinarul încăruntit, care continuă a sădi și a planta și în zilele bătrânețelor sale, fără să aibă nici măcar speranța de a gusta din fructele ostenelelor sale; — fructele ostenelelor învățătorului sunt asemenea în viitor, adese-ori poate într'un viitor foarte depărtat și se arată prin o generațiune mai aleasă și mai virtuoaasă, mai morală și mai sânguinoasă, la care a pus basă chiar dânsul prin învățătura și osteneala sa.

Și pentru aceste greutăți și neplăceri, lipse și neajunsuri multe, împreunate cu chemarea învățătoarească, am zis din capul locului, că dela nici un

factor în viața socială și culturală nu se recere atâta devotament și lăpădare de sine, ca dela învățător.

Iar cei-ce se dedică acestei cariere, împlinindu-și chemarea de învățător adevărat, au să se însuflețească și încurajeze de momentuositatea chemării sale, și ca învățător să se silească la învățământ — înlăturând și înfrângând toate piedecile ce îi stau în cale întru împlinirea cum se cuvine a acestei chemări pe cât de grea și anevoioasă, pe atât de măreață și momentuoasă. Căci nu se cuvine ostașului a-'și depune arma, pentru-că vede înaintea sa ape de trecut sau inimizii de bătut, munți de călcat sau cetăți de ocupat, nici se cuvine grădinarului a-'și părăsi grădina sa, pentru-că în aceea este un strat necultivat și altul plin deomidă și mai al treilea plin de scai, — ci se cuvine: ca ostașul să treacă apele, să combată inimizii, să calce munții și să cuprindă cetățile; iar grădinarul să cultive și să stârpească omidele și astfel să-'și planteze grădina singur cu flori mirositoare și cu plante folositoare.

Așa-dar atât cei bătrâni, dar mai vârtos, noi cești tineri, să ne însuflețim pentru chemarea noastră și să ne punem pe lucru, atât înlăuntru, cât și în afară de școală — cu zel și abnegațiune.

Căci bunul Dumnezeu va răsplăti ostenelele noastre și astfel ne vom face părtași de fericirea vremelnică și vecinică!

Să nuncim dară pentru școală, căci ea este viața poporului nostru.

Monștor, la ziua Înălțării sf. Cruci 1900.

I. Furdianu.

D I V E R S E.

* *Prea Sfinția Sa Părintele Episcop diecesan Iosif Goldiș* a plecat Joi la 11 Octomvre st. n. cu trenul de ameză la Sibiu, ca să ieie parte la ședințele Consistorului metropolitan și la Congresul național bisericesc, convocat pe 1/14 Octomvre.

* *Sfintire de biserică în Miersig.* Aproape doi ani a stat închisă biserică gr. or. rom. din comuna Gepiu (Bihor). Causa a fost că: o parte din cerimea (plafon) bisericii s'a dărmat și fiind primejduită siguranța publică autoritățile civile au dispus închiderea ei. A stat mult timp închisă biserică, până-ce cu ajutorul lui Dzeu sau apucat de renovarea respective de reperarea bisericii care sa terminat numai acum înainte cu 4—5 săptămâni și care biserică acuma este esemplară în acest ținut. Sfințirea bisericii s'a săvârșit la 14/27 Septemvre prin Protopresbiterul tractual părintele Nicolae Rocsin asistat de preoții Stefan Jurcuța, Eutimiu Blaga și Aurel Albu. La sf. liturgie, după evanghelie părintele protopresbiter a ținut credincioșilor o predică frumoasă și bine simțită. După eșirea din biserică a urmat un banchet la casa paroc ială, cu care ocaziune s'an ținut mai multe toaste. Prea onoratul Domn protopresbiter a toastat pentru Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecesan Iosif Goldiș. — Iulian Paguba, inv.

* *Reuniune de învățători.* Învățătorii români ortodocși din părțile bănățenele le diecesi Aradului, adecă din protopiatele Timișoara, Lipova, Belint și Comlăușul-Mare, la 7 Octomvre și-au ținut adunarea constituantă. Comitetul a fost ales în persoanele d-lor: Em. Ungu-

rean avocat, președinte; **Faur**, vice-președinte; **Roman**, învățător, notar; **Mateica** din Izvin, cassar. Membri au fost aleși învățătorii: **Băran**, **Ivi**, **Pava**. **Cismaș**, **Subu**, **Juraton** și **Popa**.

* **Dar bisericii din Cuied**. Economul **Trifu Lupșa** din Cuied protopopiatul Buteniilor din adevărată iubire către Dumnezeu, a dăruit pentru sfânta biserică din loc un policandru în preț de 90 coroane. Primească dăruitorul generos și pe aceasta cale mulțămita noastră pentru bunăstarea inimii, iar răsplata așteptez-și-o dela bunul Dumnezeu, pe carele îl rugăm să și reverse binecuvântarea asupra casei lui. **Ioan Borlea** învățător, notarul comitetului parochial.

* **Nou ziar bisericesc**. Cu 1 Octombrie st. v. va începe să apară la București un nou ziar numit „**Apostolul**.” Ziarul va fi redactat de barbați de frunte din cler și mireni și va avea menirea să lucreze pentru întemeierea unor institute de creștere puse sub inspecțiunea clerului.

* **Necrolog**. Veteranul paroh **Sinesiu Sas** din Cherechiu (Kerek) după un serviciu de peste 50 ani, prestat la Altarul Domnului cu abnegație și zel, s'a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 11 Octombrie st. n. 1900. Inmormântarea s'a săvârșit în 12 Octombrie (29 Sept.) 1900 prin părintele protopop **Georgiu Popoviciu** din Șiria, asistat de mai mulți preoți din jur.

* **Vizitarea canonică a arhiepiscopului Dr. V. de Repta**. Sâmbăta trecută s'a terminat P. S. Sa Episcopul de Rădăuți vizitarea unei părți însemnate a diocesei sale bucovinene. Peste tot locul a fost primit cu nepută bucurie și cu mare alaiu.

* **Manual de agricultură rațională**. Va apăre în curând Volumul IV. Economia rurală, sau Organizațiunea și administrarea moșiilor mari și mici: pentru uşul școalelor secundare și superioare de agricultură, învățământul particular și de consultat pentru agricultorii practici, de **Dr. George Maior**, profesor de agricultură la școala centrală de la ferăstrău și la seminarul Nifon Mitropolitului din București; cu 35 figuri intercalate în text. Prețul 10 lei sau 8 corcane.

* **Expoziție de timbre**. În ziua de 28 August st. n. s'a deschis la Paris Expozițiunea philatelica internațională. La această expozițiune au fost expuse colecțiunile de timbre poștale cele mai rari și unice din întregul univers, care au întrecut cu mult expozițiunile similare anterioare din anii 1892 și 1894 de la Paris. Aceste colecțiuni au reprezentat o valoare de câte-va milioane lei. Juriul pentru premiarea acestor colecțiuni și-a început lucrările la Septembrie st. n. Printre rarii colecționari premiați cu medalia de aur se află și **d. Toodor I. Zamfirescu**, șeful comptabilității ministerului de externe din România, care a obținut o medalie de aur pentru colecțiunea sa de timbre poștale moldo-românești, usate și neusate, unică și neîntrecută în felul ei. Colecțiunea d-lui Zamfirescu este aranjată în 7 mari volume.

* **O panoramă rară**. În orașul Luzern din Elveția se află un întreprinzător cu numele **Ioan Bloch**, care ajutat de o societate pe acțiuni a luat inițiativa să înființeze un muzeu, care să reprezente războiul în toate formele sale cele mai fioroase. În acel muzeu se vor pute vedea toate sistemele de arme, de munițiuni, ranele cauzate de glonțe în corpul ostașilor și al animalelor, ajutoarele medicale, pedepsele militare, luptele pe mare, luptele lui Napoleon cele crâncene din 1870—71 și 1877/78. Războiul Burilor cu Englezii și cel prezent ce decurge în China. Toate acestea în tablouri naturale vor pute fi văzute în panorame. În muzeu vor mai fi și glonțele fioroase „**dum-dum**”. Tablourile cinematografe interesante vor arăta decursul războielor pe mare. Pacea încă va fi reprezentată prin diferite colecțiuni.

aerului încă și la o depărtare de 40 kilometri zăreau ferestrele. La o depărtare de 54 chilom. se putea bine deosebi fie-care bubuitură, ear la o depărtare mai mare se auzia numai o duruitură continuă. Această duruitură se auzia în partea spre vest la o distanță de 92 chilom., spre nord-vest la 100 chilom., și spre est la o distanță de 150 chilom.; se poate astfel bine observa puterea vântului din direcțiunea vest-sud-vestică. La probele franceze au luat parte 43 corăbii de războiu la Cherbourg și bubuiturile tunurilor se auziau bine pe țermul mării de sud al Angliei. La trei kilometri de țerm și anume dela Tourquai până la Bagnor s'a simțit un cutremur de pământ. În Lancing, departe de Cherbourg la 150 chilom., afară de duruit, s'a simțit și cutremur de pământ, dacă omul punea mâna pe perete. Duruitul tunurilor s'auzea cu zăruitul unui tren din depărtare. La o distanță de 218 chilom. se putea observa numai cutremurul unei sticle de oglindă, sunet însă nu se auzia.

* **Bibliografie**. A apărut în editura Asociațiunii din Sibiu Nr. 1 din Biblioteca populară intitulat: **Povestiri din viața țeranilor români** de **Ioan Pop Reteganul** Prețul 20 fieri. Fascicolul cuprinde următoarele povestiri: **Băltosul**, **Povestea mărului**, **Mihail Pușcașul** și **Sfat bun la timp** potrivit.

* **Vechimea hârtiei**. Chinezii o cunosc foarte de mult și o fac din duzi. În Samarcanda a fost cea mai veche fabrică de hârtie de petice în 704. Arabii luaseră model de la Chinezii, dar înlocuiră duzii prin petici. În 794 era altă fabrică în Bagdad, apoi se întemeiază pretutindeni unde se întinse domnia Arabilor. Cea mai veche hârtie de in e din 800. Toate aceste încheeri s'au scos din însemnata colecție de hârtie și papiruri ale arhiducelui **Reiner**, colecție care cuprinde modele din veacul al 14 înainte de Christos până în al 14 după Christos. Firește că pentru cele mai vechi timpuri n'are hârtie, ci papir făcut din mēdುವă de papir.

* **Un pom în biserică**. Această vedenie rară se află în biserică din Pempey (Worcester). Acolo a răsarit lângă altar, din mormântul cavalerului **E. Wylde**, un castan. **Wylde** a fost mai mulți ani episcopul bisericii numite, și fu înmormântat, pentru meritele sale, chiar în biserică, la anul 1620. După 10 ani a răsarit din mormânt castanul, care fu păzit cu mare luare aminte, de oare-ce se susținea că acest pom e făcător de minuni. Castanul numit are acum o etate de 270 de ani și a înflorit ultima dată în anul 1849. Într'o crepătură a pomului se află icoana cavalerului **Wylde**. La 1865 pomul se văzu a fi uscat, când colo dădu iar muguri în anul trecut.

Se zice că d'asupra ușii de intrare la biserică rom. cat. din Ischl se află un mesteacăn, înalt ca de 2 metri, crescut într'o crepătură a zidului, foarte gros.

* **Cel mai mare pariu**. În New-York face mare senzație o prinsoare în alegeri, care întrece pe cele de până acuma. **Richard Croker** se prinse cu **W. Wormser** pe 80.000 contra 200.000 coroane, că candidatul democrat va fi ales. **Croker** prevesti lui **Bryan** o majoritate de 80.000 de voturi în New-Yorkul mare, însă lumea consideră această proorocie ca o manevră de alegeri. **Croker** a mai făcut și alte pariuri în războiul din Roosevelt, unde învingerea lui **Van-Wyk** îl costă 200.000 lei! Dacă **Bryan** va câștiga, atunci și **Croker** se va ratrapa de pierderea suferită la 1898.

* **Aventurile unui elefant**. În palatul de cristal din Londra se află un elefant, **Eager**, care face admirarea tuturor Londonezilor.

Deunăzi, nu se știe cum, **Eager** părăsi fără șgomot staulul său, și, eșind afară, se lungi în mijlocul unei străzi vecine, și, odată acolo, refuză să se mai miște. Gardienii

* **Bubuitul tunului.** În Anglia s'au făcut de curând cercetări amănunțite pentru a constata până la ce distanță se aude bubuitul tunului. Probele s'au făcut cu marina de război engleză și franceză. La Spithead 165 de corăbii dedeau salve de tunuri în urma cătrămurului alergând, îl mângăiară în zadar, îi dădură lovituri de pumni. Elefantul se prefăcea că nu aude și sta liniștit, observând evenimentele. Circulația nu întârzie a fi întreruptă, și mulțimea creșcu foarte mult. Toată poliția pusă în mișcare, căuta în zadar de a restabili ordinea. Se legară două frânghii de picioarele elefantului, și, la un semn dat, se trase de ele. Dar frânghiile se rupseră și Eager, spre a se răzbuna, luă noroiu cu tromba și începu să asvârle cu el în polițiști și în mulțime.

În fine, trebuiră să se resemneze; Eager fu considerat ca rebel. Strada fu barată la cele două extremități și 6 gardieni cu torțe în mâini, căci sosise noaptea, statură de pază în jurul acestui nou fort Chabrol. Toată noaptea se petrecu astfel.

A doua zi dimineața știrea se imprăstie în toată Londra, și o mulțime enormă alergă la fața locului. Trebui să se puie cordoane de soldați pe străzile adiacente și să se aducă în grabă o companie de infanterie, pe când pachidermul continua să observe pe toți și pe toate, fără să se miște.

În fine, seara pe la 5 ore, după ce ținuse timp de 25 de ore în picioare toate forțele polițienești, Eager a capitulat: unul din gardienii săi se apropie de el și 'i prezintă mâncarea. Eager întinse repede tromba, dar gardianul nu'l lăsă să ia nimic și îl constrânse să se scoale! apoi continuând a 'i oferi mâncarea, îl făcu fără greutate să reintre în domiciliul lui.

După o jumătate de oră, circulația era restabilită.

Asociațiunea pentru lit. și cult. poporului român ne roagă să publicăm următorul anunț:

Loteria „Casei Naționale”

(*Museul național al Românilor din Transilvania*).

- 1 câștig principal în valoare de . . . C. 10.000.—
1 " " " " " . . . C. 3000.—
3 câștiguri principale în valoare de câte C. 1000.—
etc. etc. etc.,

la oaltă 219 câștiguri în valoare totală de
25.000 coroane.

Tragerea la sorți se va face irevocabil la
20 Octombrie 1900 st n.

1 Bilet de loterie 1 coroană.

Bilete de loterie se pot comanda cu mandat postal la *Biroul Asociațiunii în Sibiu* (Nagy-Szeben) str. morei Nr. 8.

Pentru România: Deposit general la

C. Steriu & Co., București, str. Lipscani 19.

Concurs.

Pe baza ordinațiunii Veneratului Consistoriu gr. or. din Arad dto 24 August a. c. Nr. 5110/1900 se escrie concurs pentru vacanta parochie de a III-a clasă din comuna **Troaș**, protopresbiteratul Radnei, comitatul Aradului, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumintele sunt: 1. Casa parochială cu grădina

de legume; 2. Una sesiune parochială pe deal; 3. Birul preoțesc câte 30 litre cucuruz sfărmat dela 80 numere de case; 4. Stolele îndatinate; 5. Intregire pentru acum la 469 coroane 44 fileri și după timp cu alte două sute de coroane pe lângă dotația esistența dela parochie.

Recurenții au a-și trimite petițiunile lor instruate în sensul statutului organic la P. T. Domn protopop Vasile Beleş în M.-Radna, și a se presenta la s. biserică din loc în vre-o Duminecă ori Sărbătoare spre a și arăta desteritatea în cuvântările bisericesti și în cele rituale.

Troaș, din ședința Comitetului parochial, ținută în 24 Septembrie (7 Octombrie) n. 1900.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **VASILIE BELEȘ**, protopresviter.

—□—

Pentru deplinirea parochiei din **Timișoara-Elisabetin** (Maerile v., presbiteratul Timișorii), devenită vacantă prin răposarea parochului Petru Anca se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala”.

Beneficiul anual consistă: 1) din reluțiunea sesiunii parochiale de 840 coroane, ce se răspund regulat și decursiv din cassa magistratului orășensc; 2) din folosirea gratuită a cortelului constător din 2 chili, cină, podrum și apartinătoarele; 3) din stola usuată; 4) din birul preoțesc, 2 coroane dela credincioșii cari posed casă proprie, și 1 coroană dela jeleri, — toate aceste dau un venit de 1640 coroane. Văduva preoteasă se bucură de dreptul vidual, asigurat prin §-ul 8 al Regulamentului pentru parochii. Alesul va fi obligat să provadă, fără alta remunerațiune, învățământul religios la școala confesională locală.

Parochia fiind de clasa primă, dela concurenți se cere calificațiunea prescriasă în §-ul 15 lit. a) a Regulamentului pentru parochii.

Recursele sunt a se înainta în termenul de sus la P. O. oficiu presbiteral al Timișorii în Timișoara (Fabric). Reflectanții vor avea să se presente în vre-o Duminecă ori Sărbătoare în s. biserică, cu observarea §-ului 18 din Regulamentul pentru parochii, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Dat, din ședința comitetului parochial ținută în Timișoara-Elisabetin, la 18 Septembrie (1 Octombrie) 1900,

Comitetul parochial:

Costa Mihailovici, m. p.
președinte.

Cu consensul presbr. Dr. TR. PUTICI, m. p.

—□—

Conform ordinațiunii Veneratului Consistoriu dto 25 Septembrie a. c. Nr. 1044/157 Sc. se escrie concurs pentru deplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. română din **Mierlău**, inspectoratul Orșzii-mari, cu termen de alegere pe **5/18 Noembrie 1900**.

Emolumintele sunt: în bani numerari 600 coroane, afară de aceasta cortel și grădină de legumi: precum și stolele cantorală dele funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Mierlău, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 2/15 Noembrie a. c. având recurenții în vre-o Duminecă, ori Sărbătoare, a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop
inspect. scol.

—□—